

NA RADE SÚ SUMCE

KAROL HENSEL

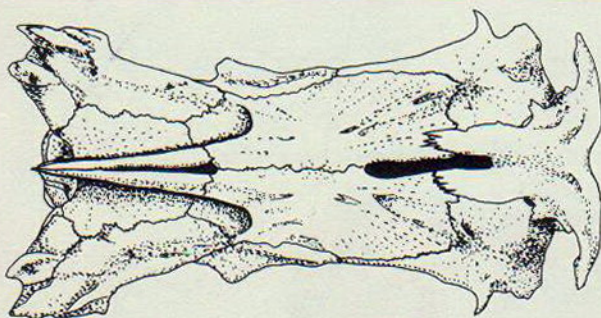
Sumca netreba našim čitateľom osobitne predstavovať. Ktože by ho nepoznal! A kto by ho nechcel mať aspoň raz v živote na udici. Ak raz budete mať to šťastie, pamätajte, že sumec má vzhľadom na svoje veľké rozmery i na pomerne objemnú hlavu, najväčšiu trofej spomedzi našich rýb. A nielen to, jeho trofej je zároveň aj veľmi dekoratívna.

Príprava sumčej trofeje nám nedá veľa práce. Sumec má lebku dobre skostnatenu, kompaktnú. Jediným úskalím budú drobné zúbky na čelustiach a na čeriesle. Nielen mozgová časť lebky, ktorá spolu so spodnou čelustou tvorí trofej sumca, ale aj iné kosti sumca majú veľmi zaujímavý tvar a sú dekoratívne. Veľmi efektne sú napríklad stavce, a to predovšetkým z veľkých exemplárov. Tiež trné prsných plutiev. Zaujímavým útvarom je aj komplex navzájom zrastených prvých piatich stavcov.

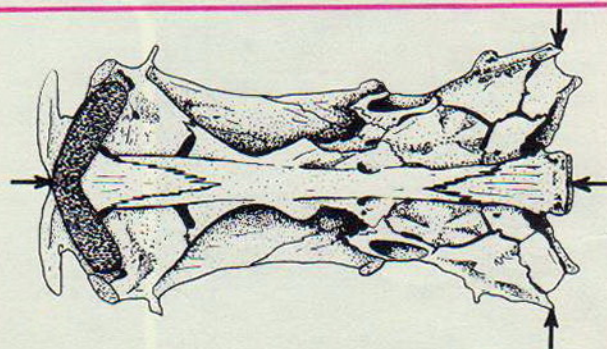
Čo sme povedali o sumcovi, to platí i o sumčekovi. Sumček nie je našou autochtónnou rybou. Doviezli ho v minulom storočí zo Severnej Ameriky. Aj sumček má úhľadnú trofej. Zaujímavým útvarom jeho kostry je pásmo predných končatín, teda prsných plutiev. Sumček tam má akýsi „záмок“. Pri podráždení pootočí trné prsných plutiev v lôžku tvorenom lopatkovými a kľúčnymi kosťami tak, že sa tieto trné zafixujú vo vzpriamenej polohe a nedajú sa k telu priložiť ani násilím (len za cenu, že ich zlomíme). Táto kuriózna vlastnosť sumčeka urobila dosť nepopulárnym medzi našimi gazdinkami. Ostrými trnami prsných plutiev, ba i chrbtovou plutvou, v okolí ktorých má množstvo buniek obsahujúcich jedovatý sekrét, môže sumček ušetriť poriadne škriabance, ktoré sa ťažko a zdĺhavo hoja. Sumček má však mäso, ktoré svojimi vlastnosťami nijako nezaostáva za mäsom jeho veľkého príbuzného — sumca.

U sumca a sumčeka odpadá povinnosť odoberať šupiny. Totiž ani sumec ani sumček žiadne šupiny nemajú. V širokom a rozvetvenom príbuzenstve sumcov sa vlastne nikdy so šupinami nestretávame. Niektoré druhy sú práve tak ako naše sumce nahé, iné, najmä tropické druhy, majú telo pokryté kostenými trnami, alebo doskami.

Sumec je našou najväčšou rybou. Nebol ňou vždy, ešte pred jeden a pol storočím mala žezlo vo svojich „plutvách“ vyza. Ak teda nazývame hlavátku kráľovnou našich vôd, potom kráľom je sumec!

Mozgová časť lebky sumca (z chrbtovej strany)

Mozgová časť lebky sumca (z brušnej strany). Šípky označujú miesto merania trofeje.

Celkový pohľad na kostru sumca

(Všetky obrázky podľa J. Černého 1975)

